

Mons. Ante IVAS: Vratio bih se na juče-rašnje evanđelje i Isusovu prisposobu: "...kad vidite smokvu da pupa, znajte da će brzo pro-ljeće...". Ne znam jesu li svi vidjeli kako smok-va pupa. Pup slični na bodljiku, misliš kakav će kaktus iz njega izići, ali onda se smokva ras-cvjeta. Tako je bilo i ovdje malih bodljika na početku. Volio bih da je tako i s nama. Što je ovdje propupalo, da se rascvjeta i donese plo-da. Ja sam na raspolaganju, slušat ću i bilježiti sve. S ovog skupa, koji nije privatni, nego iza njega stoji cijela Hrvatska biskupska konferen-cija, cijela Crkva, očekujemo sasvim konkretne prijedloge. I to takve konkretne prijedloge da ću se ja smjeti i moći sasvim bez straha za njih boriti, jer ako budemo davali prijedloge bez argumenata, onda ništa od toga, takve pri-jedloge smo mi već stotinu puta donosili. Ako se svi složimo da nam to treba, ja obećavam pred vama i pred cijelom Crkvom da ću se za to založiti svim mogućim sredstvima.

Anton PERANIĆ: Molim da iznosite kratke konkretne prijedloge (usp. prisposobu o suhoj i tvrdoj smokvi) da bismo mogli s ovog skupa poći vedriji i s malo više odgovornosti pa će poslije biti i zauzetosti.

Milan ŠIMUNOVIĆ: Što je iz određene gru-pe izašlo kao kratka natuknica. Što bi moglo biti prijedlog ovom skupu i općenito javnosti?

IZVJEŠTAJI RADA PO SKUPINAMA

Skupina **Mladi i obitelj** (*izvještava Ivana Rihter*): Naš zaključak je da treba educirati ro-ditelja i to posebno mlade bračne parove, oso-bito poslije 4 godine braka, jer to može biti najkritičnije razdoblje braka.

Skupina **Mladi u liturgiji** (*izvještava Deo-data Kočonda*): Najprije smo konstatali da ne postoji liturgija za mlade već liturgija Crkve ili zajednice, a može se reći da postoji misa s naglaskom na mladima, djeci, odraslima itd. Naš je prijedlog da se sastanu voditelji anima-tora liturgijskih grupa koji bi sastavili crkvenu pjesmaricu za potrebe mladih kako se ne bi uvodile neke pjesme koje nisu liturgijske, a opet da se iz liturgijskih pjesma koje nudi Glazbeni institut pokrene izbor pjesama koje najviše odgovaraju mladima. Spomenuta je i potreba za liturgijskim vijećem.

Skupina **Mladi i slobodno vrijeme** (*izvje-štava Mirjana Vučica*)

1. Crkveni prostori neka uistinu postanu kuća ili dom mladih.

2. Stvarati konkretne prostore za prikuplja-nje mladih u župama.

3. Izraditi program za zdravo druženje mla-dih, uočavati one koji bi bili suradnici mladima tj. animatori, povesti više računa o ovisnicima.

4. Razvijati karitativni rad među mladima.

5. U pastoralu na terenu razvijati suradnju s laicima posebno vjeroučiteljima.

6. Konkretni rad na župama objediniti na razini dekanata.

Glavna poruka je naći prostor, a onda će se stvarati programi.

Skupina **Mladi - novi religiozni pokreti - sekte** (*izvještava Zlatko Sudac*): Sekte su vrlo lukave i mi treba da uzmemo nešto od njih. Sekte ulaze u ljudski život tamo gdje je čovjek najosjetljiviji. Mladi čovjek je mistik, iako te činjenice on ponekad nije ni svjestan. On vapi za dubokim iskustvom Boga. Konkretni prijedlozi bi bili ovi:

Mlade treba podučavati i dati im konkretno znanje jer neznanje je opasnost, ali znanje nije dovoljno, treba mu dati srce (sebe) i iskustvo. Čovjek živi od iskustva Boga, od izravnoga do-dira s Bogom i stvarnošću (koja ga okružuje). Na tome treba raditi na molitvenim (medita-tivnim) susretima. Drugi korak je upoznati se-be, spoznati svoju vrijednost, sposobnosti, nar-av i ući u sebe. Treći se korak događa sam od sebe, darovi su oni koji se daruju, darovi nisu samo za mene već i za zajednicu. Time mladi čovjek dolazi do izražaja, on se tako uključuje u liturgijski rad. Mladoga čovjeka tu treba po-držati. Zaključak: jači naglasak na povjerenju.

Skupina **Udruživanje mladih** (*izvještava Matilda Kolić*): Kao najvažnije istaknula bih da mladima treba dati riječ, promicati dijalog i or-ganiziranje mladih u udruge. Kao primjer udru-živanja mladih predstavile su se udruge: "Fra-ma", KUMI, "MEP", "Sv. Jeronim" i KKM. Po-stavljeno je pitanje treba li mladima struktura i model ili srce i ljubav (razumijevanje i ljubav). Zaključili smo da treba i jedno i drugo, treba prevladati predtkoncilski mentalitet, organiza-cijski vezati mlade uz župu, snimiti stanje na terenu i potaknuti organizacije koje će izniknuti iz samih mladih. Konkretno, istaknuli smo ve-liku potrebu da se udruge međusobno bolje povežu i organiziraju. Bilo bi potrebno osnovati savez u kojem bi sve udruge zadržale svoj

identitet. Trebalo bi sazvati sve katoličke udruge mladih u Hrvatskoj na zajednički sastanak, gdje bi se potaknulo osnivanje jednog krovnog saveza.

Saša ŠAMEC: Dolazim iz Varaždina i htio bih nešto dodati na izvješće V. grupe. Bilo je prijedloga da bi se trebao načiniti popis udruga mladih, ispitati situaciju na terenu od župe do župe i snimiti stanje - gdje postoji vjeronauk za mlade itd. Tako bi mladi stekli uvid gdje se oni mogu družiti. Kad bi se skupili svi predstavnici onih koji rade s mladima u udrugama, pokretima, zajednicama i dr., moglo bi se doći do nekih zaključaka prenoseći iskustva iz svojih sredina. Moj konkretni prijedlog bio bi adresar svih vjeronaučnih skupina (katalog s kratkim opisom djelovanja, kontakt osoba itd.). Mislim da bi to izvrsno bilo staviti na Internet, Web stranice, kako bi mladi mogli još bolje komunicirati.

Skupina **Mladi i mediji** (izvještava Branka Čoh): Bili smo mala grupa, što može pokazati koliki je interes za tu temu. Spomenuli smo što sve spada u mas-medije (tisak, radio, televizija, film, Internet kao poseban medij koji nastoji objediniti sve te medije). Voditelj je predložio osnivanje udruge roditelja koja bi mogla utjecati na medije tako da se stvara ozračje u kojem bi oni mogli slobodnije odgajati svoju djecu i mlade. Takvi mediji bili bi pomoć roditeljima, jer vidimo da mediji podsvjesno djeluju na razne načine. Ima mnogo filmova punih nasilja, a takvi filmovi utječu na njihovo ponašanje u školi, kod kuće i dr. Stvaraju se novi običaji i kulture, roditelji i odgajatelji gube autoritet. Danas su mladi informiraniji i udaljuju se od svijeta roditelja (starijih). Spomenuli smo glazbu i njezin utjecaj na mlade. Sjetili smo se i primjera Zapada, gdje u programima postoji informacija o preporučljivosti gledanja nekog filma ili programa za određenu dob. Trebalo bi potaknuti mlade ljude koji se žele uključiti u medije i djelovati kako mi stariji ne znamo.

Ilija ŽIVKOVIĆ: Za sedam dana, obećavam, imat ćete stranicu na Internetu, Nacionalnog katehetskog ureda HBK. Povećali smo brzinu na 128 kB i sav ovaj materijal i budući moći će se tamo naći. Otvorit ćemo također stranicu za "Framu", Katehetski salezijanski centar i sve što bi vas moglo objediniti u zajedničkom radu s mladima.

Dragutin SILADI: Moć medija je od ogromne važnosti i snage. Istraživanja su pokazala da ono što odgaja mlade nisu toliko roditelji u prvom redu, već sadržaji koji dolaze iz okoline, sredine, društva i televizije. Efekt strobonova injekcija: kada se neki proizvod reklamira u malim dozama, ali puno puta, to utječe na naš

izbor da ga sutra kupimo. Zatim imamo instant vijesti iz cijeloga svijeta, vidimo puno više zla nego dobra. Prijedlog bi bio da dobijemo od strane Crkve podršku za emisiju "Smjerokazi", čudi nas kako se još uvijek nakon dvije godine ta emisija nije "uhvatila".

Tomislav ŠPORČIĆ: Biti Crkva "ad intra" i "ad extra", misliti na mlade i na one koji nisu direktno povezani s Crkvom. Na ovom se kolokviju iznosi mnoštvo činjenica i pitanja. Bojim se da se prave stvari ne vide od šume podataka. S obzirom na moje iskustvo kao župnika, mogu reći da nas bombardiraju raznim prijedlozima (udruga, pokreta, listova, vijeća). Zato mislim da bi bilo dobro ići sistemom prvenstva, pitati se što je najvažnije, odakle polaziti. Mislim da je za mlade najvažnije napisati dobar katekizam. Govorimo o mladima, a što je katolička mladež? Treba raditi s prosvjetarima i roditeljima.

Antun VUKMANIĆ: Treba osnovati udrugu koja bi obuhvaćala pojedine udruge mladih, ali ne samo zajednice s imenom, jer na pojedinim župama postoje zajednice mladih, a to što nemaju ime ne znači da ne postoje. Naglasak staviti na hodočašće mladih u Mariju Bistricu i Remete. Poraditi na tome da ih se okupi više od samo 1000 za cijeli Zagreb, također da se popuni sadržaj, da ne bude samo sv. misa. Mladi imaju veliku potrebu susretati se na većim npr. nacionalnim razinama (kao splitski susret), traže časopis i to na nivou cijele Hrvatske. Istaknuo bih potrebu za većom suradnjom među župama. Poziv za kviz koji je naša župa organizirala povodom beatifikacije Alojzija Stepinca bio je poslan na 130 župa, a odazvalo se svega 30, dakle potrebna je veća suradnja.

N.N.: Pohvalio bih glazbu na Hrvatskom katoličkom radiju, nije to samo moje mišljenje već mladih s mojega fakulteta.

Josip BARIČEVIĆ: Glavne točke: prostor susretništa, kadar (osoblje) i mediji; kratkoročno, srednjoročno i dugoročno. Okrenuti se oko sebe u cijeloj Crkvi i pronaći prostore koji nisu iskorišteni (redovničke zajednice, župne zajednice, nad/biskupijski centri). Kroz pet godina 1000 radnih mjesta u župnim zajednicama. Više neće biti nesklada između župne kateheze i školskog vjeronauka. Župna kateheza ne smije biti kopija školskog vjeronauka, nego mora biti u cjelini djelovanja i života župne zajednice. Za petnaest godina bilo bi 3000 radnih mjesta u župnim zajednicama i 3000 u školi. Medijski se pripremiti, 100 stručnjaka, pronaći i pripremiti najnadarenije za elektronske i tiskovne medije, pratiti studij na različitim fakultetima tako da mogu dobiti različitu teološku kulturu; u početku to može biti njih

desetak, kasnije i sto, ali ljudi koji znaju struku. Pedesetak prevodilaca intelektualaca koji znaju dobro hrvatski jezik i struku (teološko-katehetsku) i koji znaju prevoditi. Tragedija je hrvatske Crkve da mi nemamo prevoditelja ni za službene dokumente, a ni za dobru literaturu.

Miroslav SALOPEK: Već dva dana na ovom kolokviju razgovaramo o organizacijskim problemima, ali nismo ni jednom naglasili vrlo važno duhovno vodstvo za mladog čovjeka i njegov sakramentalni dio. Mladi dolaze na misu, ne pričešćuju se i ne ispovijedaju, nemaju svojih duhovnih vođa, mislim da je to bitna dimenzija. S jedne strane, lijepo je organizirati se u zajednicu i dobro se osjećati u njoj, ali s druge strane treba i duhovno rasti. bitno je da se ne povedemo za Zapadom, koji ima skupna odrješenja i skupne ispovijedi. Mi nismo na toj razini, eventualno neke udruge jesu. Neka župnici i oni koji rade s mladima obrate pažnju na to da daju mladima vremena i prostora za duhovni rast, posebno kroz sakrament pomirenja.

Milan ŠIMUNOVIĆ: Uskoro slijedi godina Boga Oca kad će se vrijeme posebno posvetiti sakramentu pomirenja.

Jozo ČIKEŠ: Ako sam dobro shvatio, velika je potreba da trasiramo ciljeve i puteve. Pridružujem se takvom razmišljanju (dr. Josipa Baričevića) s još nekim svojim idejama. Ne odgaja samo Crkva. I drugi čimbenici rade svoj dio. Upozorio bih na dva programa koje je izradila hrvatska Vlada. Nacionalni program razvitka otoka na žalost je tiskan samo u 500 primjeraka. Drugi program je Nacionalni program demografskog razvitka i obnove. Jedan podatak iz Državnog zavoda za zaštitu materinstva i mladeži: ove godine natalitet u Hrvatskoj je u minusu. Ako razgovaramo o mladima, i to bismo trebali uzeti u obzir. Treći program koji se još uvijek izrađuje, u kojem imam sreću i čast sudjelovati, zove se Program humanih i odgojnih vrijednosti. Prijedlog je da se ovo tijelo (Povjerenstva za mlade i NKU HBK) okrene Vladinim ustanovama i da radimo zajedno.

Mirko VUKOJA: Vratio bih se na kršćansku antropologiju u smislu perspektive. Govorili smo o tome, ali smo svoje analize više temeljili fenomenološki i kurativno. Dijelim vizije nekih ljudi koji promišljaju trenutak, znakove vremena i puteve Duha Božjeg, da smo mi već potrošili dva tisućljeća temeljeći kršćansku teoriju i praksu na grijehu, na slomljenom čovjeku, nudeći čovjeku spas. Današnji mladi čovjek to ne razumije, on nema potrebu za spasom, pitanje je od čega se treba spasiti. Perspektiva na sljedeće tisućljeće bila bi u onome nesalomljivom u čovjeku, onome što je

ostalo zdravo (savjest, osjećaj za otvorenost duha itd.). Postavlja se pitanje hoćemo li još jedno tisućljeće kliziti i gubiti se u fenomenologiji koja je bljutava i nejasna. Mislim da je perspektiva da mi svoj rad s mladima (u)temeljimo na onom zdravom i dobrom u njima, a toga ima više nego u nama starijima.

Igor IKIĆ: Mislim da bi trebalo raditi na stvaranju velikih centara, kao što su katolička udruženja koja su nekad postojala. Trebali bismo pronaći mjesto i prostor gdje bi se naši mladi mogli okupljati (ide nam u prilog vraćanje imovine Crkvi) i takve centre bismo trebali mi imati. Ideja o katekizmu za mlade nije po sebi loša, ali bismo se trebali podsjetiti i na Katekizam Katoličke crkve. U svezi s mladima i ovisnošću želio bih naglasiti da je prije izvjesnog vremena na području Zadarske nadbiskupije i Šibenske biskupije otvorena nova komuna ili zajednica. Kroz takve centre trebalo bi mlade sakramentalno odgajati, jer nam prijete opasnost da mladi ne žive sakramentalno, a to ne bismo smjeli dopustiti.

Matilda KOLIĆ: U grupnom radu došli smo do zaključka da sve naše listove koji se izdaju za mlade ujedini u jedan kvalitetan i sadržajem bogat list, koji bi bio opće prihvaćen u mladima.

Richard PAVLIĆ: Neka govore mladi jer oni imaju što nama reći, nemojmo ih ušutkivati.

Josip MUŽIĆ: O pitanju ovisnosti mislim da bi trebalo izaći s konkretnim prijedlogom. Iz predavanja smo čuli podatke, a moramo znati da probleme ne možemo riješiti samo našim terapijskim programom, već da država mora povući dio svog tereta. Valja uputiti apel državnim službama da se izjasne.

Josip JAKŠIĆ: Ako biskupima dolazimo s tako širokim prijedlozima, nećemo biti razumljivi. Nekada se taj pokret zvao Katolička akcija. Mislim da listovi za mlade kopiraju postojeći način pisanja u časopisima i novinama kao što su "Veritas", "Glas Koncila" ili neke slične novine i listovi. Ako se kaže da će to biti list za mlade, trebali bismo se pitati kako on mora izgledati da bude privlačan za mlade, da ga rado čitaju i da ga možemo svakome ponuditi.

Milan ŠIMUNOVIĆ: Dajemo riječ samo mladima koji se još do sada nisu javljali.

Brigita PERIĆ: Previše se ide u dubinu. Da ste vi stariji kao mi mladi, uopće ne bi bilo problema. Stvorite organizaciju koja će napraviti programe koji će mlade privući (natrag) Crkvi.

Slaven ŠKOLKA: Župnici, do sada ste okupljali mlade kao poslužitelje oko oltara, a sada tražite, probudite, oduševite, isprovocirajte, molite, uzljubite, oslobodite ljude duha među mladima, dajte im uz Krista prostor i mjesto na župama i neka oni animiraju mlade.

Mirko MATAUŠIĆ: Imam samo jedan konkretan prijedlog. Hrvatsko društvo katoličkih novinara ima program stipendiranja mladih koji su nadareni za medije. Medijski djelatnici su talenti. Treba ih pronaći i njegovati. Mi imamo sistem stipendiranja mladih nadarenih za novinarstvo koje stipendiramo za vrijeme studija. Ako imate mladih koji su nadareni, molim da mi to javite, naći ćemo načina da se razvijaju kao novinari i suradnici u medijima.

Mons. Ante IVAS: Starijima nije drago kada čuju da ih mladi napadaju, kao ni obrnuto, pa bih molio za toleranciju. Mislim da stariji svim srcem žele dobro mladima, pa zato smo se ovdje i okupili. Neka nam se prizna da smo stariji, i to isto treba.

KREŠO: Svake se godine organiziraju ministrantski susreti, i to pretežno za mlade ministrante. Moj je prijedlog da takve susrete organiziramo za sve mlade, kako bismo još mogli animirati mlade sportskim igrama.

Božidar NAGY: Obraćam se ovome skupu kao postulator kauze za beatifikaciju Sluge Božjega Ivana Merza, na čemu radim već 26 godina najprije kao dijecezanski, a od 1985. i kao rimski postulator. Kao što je poznato, od ove je jeseni postupak za Merčevu beatifikaciju ušao u treću fazu. Dovršena je i predana Pozicija, osnovni dokument na temelju proučavanja kojega se donosi sud o herojskom stupnju kreposti Ivana Merza. Smijemo se nadati da dan njegove beatifikacije nije daleko. Međutim, Ivan Merz na žalost još nije dovoljno poznat unutar vjerničkog naroda u Crkvi u Hrvata. Moguć je paradoks da uskoro dobijemo blaženika za kojega će jedva tko znati u njegovoj vlastitoj domovini. U Rimu su mi rekli da nam je sada dužnost da lik i djelo Ivana Merza što više populariziramo. Nekada je Ivan Merz bio uzor kršćanskoga života tisućama mladih ljudi koji su išli njegovim putem. Najbolje su to izrazili mladi iz Vinkovaca koji su mu na grob stavili vijenac s natpisom: "Hvala Ti, orle Kristov, što si nam pokazao put k Suncu!" Stoga sam slobodan zamoliti i predložiti da se nastoji učiniti što je moguće više kako bi se, napose među katoličkom mladeži, Ivan Merz upoznao.

Milan ŠIMUNOVIĆ: Prijedlog Vama je da se sastavi kratka biografija i poruka Ivana Mertzsa te da se dostavi u Nacionalni i nad/biskupske katehetske urede, kako bismo ih mi onda mogli preko srednjoškolaca popularizirati.

Vesna LADAN: S obzirom da će se izdati zbornik, bilo bi dobro spomenuti zajednicu iz Taizéa, jer ima mnogo ljudi koji još ne poznaju tu zajednicu i sumnjičavi su prema njoj iz raznoraznih razloga. Više tisuća mladih iz Hrvatske svake godine ide na hodočašće koje se organizira oko Nove godine i na ljetne susrete.

Sigurno je da poslije "Frame" Taizé okuplja najveći broj mladih iz Hrvatske. Trebamo podršku za traženje prostora, posljednjih godina morali smo dokazivati da mi jesmo katolička mladež.

Milan ŠIMUNOVIĆ: Koji je Vaš dojam o mladim katolicima iz Hrvatske na vašim skupovima?

Brat RICHARD: Treba naglasiti da postoje dvije stvari koje treba razlikovati. Tijekom cijele godine ima susreta u Taizéu. Mi smo osim toga redovnička i monaška zajednica: nemamo župe ni misije, već smo monaška zajednica koja živi u našem gradu, gdje primamo na sudjelovanje u meditativno-molitvenim susretima. Prve grupe došle su 70-ih godina iz Hrvatske. Kasnije smo počeli organizirati europske susrete u Parizu. Nismo htjeli osnivati pokret, već pozvati sve mlade da se vrate u svoje župe ili postojeće zajednice. Posljednjih 15-ak godina više mladih dolazi na takve susrete nego na ljetne, i to nije najbolje. Bilo bi bolje da dođu manje grupe, ali da oni koji se žele u to uključiti idu dublje u meditativnu molitvu i traganje za smislom života, autentičnim kršćanskim životom. To je veliko pitanje za hrvatsku mladež, pitanje autentičnog unutarnjeg života, jer postoji sklonost prema Crkvi i velikim hodočašćima.

Katarina RADIĆ: Mislim da je cijela ova akcija jedno novo rođenje i to je početak nečega novoga. Stariji nas moraju motivirati i pobuditi svijest mladih u župama kako bi oni htjeli i kako bi se njima svidjelo.

Vlasta HORVATEK: Istaknula bih problem kapelana. Smatram da bi trebalo biti više susreta kapelana na kojima bi se poučavalo, te kad se organiziraju hodočašća za mlade, ne bi rekli - imamo mi nekih drugih poslova nego da potičemo mlade za hodočašća. Što se tiče lista mladih, postoji i drugi problem. Kad neka župa izda list za mlade, druga župa se počne natjecati, tako da župnom listu daje isti naslov (nezdrava konkurencija).

N.N.: Dok ne nađemo nešto bolje, mislim da bismo se mogli poslužiti Biblijom. Problemi koji se javljaju u državi i obitelji lome se na mladima. Vlč. Rogić je često nalazio vremena za me. Znam da imate i drugih obveza u crkvi, ali ponekad je potrebno samo 5 minuta, trenutak pažnje. Naučite mlade da im je oslonac života u vjeri, jer svi znamo da je s Kristom sve lakše. Pokažite mladima taj put i pokazujte mladima da ste zbog toga sretni. Pokušajmo naučiti živjeti svoju vjeru.

Alojzije HOBLAJ: Kao glasnogovornik mladih studenata na KBF-u, imam jedno pitanje: Jučer su studenti bili iznenađeni što nisu pozvani na kolokvij. bila bi prilika da se sve te inicijative, ako dobiju neku krovnu organizaciju,

povežu sa studentima na KBF-u, kako bi oni mogli vježbati. Tako ćemo dobiti crkvena zvanja koja će se posvetiti svim inicijativama.

Drago ŠKARICA: Htio bih reći da je nekima mladima krivo predstavljen ovaj skup. Ovo je stručni skup i tu su tri kategorije ljudi: oni koji promišljaju pastoral, oni koji su direktno u radu s mladima i oni koji su predstavnici mladih, i to je dobro. Predlažem da se u skoroj budućnosti osigura termin i prostor da se čuju mladi. U taj skup bili bi uključeni predstavnici Crkve, koji bi odgovarali na njihova pitanja. Bilo bi dobro okupiti udruge koje se ovdje spominju. Mislim da bi povjerenik za mlade u Zagrebačkoj nadbiskupiji vlč. Marijan Gradinščak to mogao učiniti, kako bi se osnovao savez udruga.

Marijan GRADINŠČAK: U svoje ime govorim da su jedino pravo bogatstvo ovog kolokvija ljudi koje sam ovdje upoznao, posebno povjerenici za mlade iz drugih biskupija. Vjerujem da ćemo se u budućnosti više susretati.

*

Milan ŠIMUNOVIĆ: Kao suorganizator impresioniran sam i zadovoljan odvijanjem skupa, premda je on u nekim elementima mogao biti i bolji. Budući da sam od početka u njegovoj organizaciji, moram priznati da sam malo i zabrinut. Naime, velika je stvar da su biskupi poslije zasjedanja imenovali povjerenike za mlade, koji su pak osnovali odbor svih povjerenika i uži odbor. Budući da nisu imali prostor gdje bi se ovakav skup mogao organizirati, Nacionalni katehetski ured HBK zamoljen je za podršku i pomoć u organizaciji. Moram postaviti pitanje biskupu mons. Anti Ivasu i svima ovdje prisutnima. U pitanju nije samo izdavanje zbornika već i vođenje daljnjih akcija. Moja ideja bila bi da se na proljeće 1999. godine organizira zborovanje mladih predstavnika nadbiskupija i onih koji rade s mladima kako bi se razvila diskusija na širem planu. Valja organizirati ne samo hodočašća već i razvijanje modela rada s mladima. Sada se postavlja pitanje tko će to voditi. Je li dovoljan odbor ili to mora biti neki centar. Koliko sam shvatio iz priopćenja biskupa sa zasjedanja HBK prošle godine,

bilo je govora o osnivanju centara pri biskupijama i pri HBK. Jedna od poruka ovog skupa trebala bi biti da takvi centri prorade i da pri HBK bude krovna organizacija ili odbor koji će voditi nove inicijative, jer će sve stati ako ne bude novih poticaja.

Kao NKU HBK mi smo izvršili svoju ulogu. I dalje ćemo pružati usluge jer s mladima radimo. Potreban je odbor koji ima prostor i novac. Postoji jaka volja i u naših biskupa. Za mlade je ovaj kolokvij bio besplatan, HBK financirat će i objavljivanje zbornika, koji ćemo vam poslati na vaše adrese. Potrebno je animirati mlade za rad s mladima. Upoznali smo se bolje i ako je netko rekao da su mladi u krizi, moglo bi se reći da smo i mi, ali ta kriza nije nešto loše, to je prosuđivanje i promišljanje da se rodi nešto još bolje.

Mons. Ante IVAS: Mi smo se ovdje skupili kako bismo kod kuće u našim sredinama mogli raditi onako kako smo se ovdje dogovorili. Meni je drago i mislim da ćemo iskristalizirati misao. Što mislite, što je najvažnije da ja učinim? Prvi korak je važan, mora početi od baze, a to je biranje povjerenika za mlade, koji bi morali pratiti rad mladih u župama, sve što se zbiva. Uzalud ćemo mi imati neke krovne organizacije ako to ne živi dolje u temeljima. Vrlo je važno da te ideje zažive u bazi. Potreban je centar i ured za mlade, ali onda bi taj centar trebao imati ljude i prostor, a morao bi imati i mogućnost suradnje s drugima.

Anton PERANIĆ: Bilo je vedro, ponekad malo tmurno, dinamično. Duh je lebdio u nama, po nama, a nadam se da će i u nama.

Mons. Ante IVAS: Bit ću u vezi s povjerenicima mladih u (nad)biskupijama. Molimo vas, potaknite vi sada njih ako se nisu dovoljno angažirali. Mislim da se može, biskupi su pronašli ljude za koje misle da imaju afiniteta, sposobnosti, ali moramo reći da mnogo ovisi i o mladima. Ako oni više traže, ima nade da ćemo uspjeti. Zahvaljujemo Gospodinu euharistijom, jer stvarno sam ovdje osjetio - tu je Duh Gospodnji! Nemojmo ga trnuti, neka gori! Iza njega nije pepeo već život, neka mu je hvala! Amen.